

ESADE

Memòria d'activitats 2010-11

Càtedra
LideratgeS
i Governança
Democràtica

En el marc universitari mundial, sovint es dona un tracte diferencial i específic a l'estudi d'alguns temes que destaquen per la importància del seu contingut o per la rellevància pública. Aleshores, una de les opcions preferents i amb més prestigi és la creació d'una càtedra. Entenem, doncs, que es tracta d'una unitat acadèmica d'excel·lència.

La Càtedra Lideratge*S* i Governança Democràtica d'ESADE es proposa desenvolupar un programa que afavoreixi l'aprofundiment dels interrogants que es plantegen al voltant d'aquesta temàtica. La Càtedra té la vocació de promoure un fòrum de diàleg permanent entre les organitzacions (empreses, administracions, ONG) i els actors (empresaris, directius, representants polítics, socials, cívics, sindicals, etc.) que actualment assumeixen de manera compromesa i responsable els reptes i desafiaments que comporta governar un món global i local a la vegada. Així mateix, vol assumir el repte d'estudiar i promoure formes innovadores de lideratge adequades als nostres entorns complexos.

Són promotors de la Càtedra:

Benvolguda amiga,
Benvolgut amic,

La Càtedra LideratgeS i Governança Democràtica d'ESADE ha continuat desplegant tres línies principals d'actuació: la formació (desenvolupant programes com ara Pensar el Lideratge o Moments de Lideratge i sessions acadèmiques); la recerca (continuant els estudis de l'Observatori dels Valors), i la projecció social (contribuint al debat social a través d'intervencions públiques, articles en la premsa, organització de jornades i publicació de llibres i quaderns relacionats amb el nostre àmbit d'estudi).

Des d'un punt de vista més qualitatiu, durant aquest curs, la Càtedra ha volgut incidir o concentrar-se en els següents objectius: fer evident la importància i, de vegades, la urgència del desplegament de lideratges de qualitat en un context de canvi com el que viu el nostre país en, pràcticament, tots els sectors (empresarial, econòmic, polític, social, etc.); continuar afavorint les tasques de relació, deliberació i actuació conjunta entre els lideratges dels sectors que acabem d'esmentar, i incidir de manera especial en la dimensió axiològica del lideratge, en els factors relacionats amb els components de la qualitat humana dels líders i en la seva capacitat de construcció de sentit per a les organitzacions.

D'una manera especial, voldríem també destacar que, al llarg d'aquest curs passat, la Càtedra ha acabat la recerca i l'explotació de dades de l'Enquesta Europea de Valors aplicada a Catalunya, els resultats de la qual han aparegut publicats el mes de febrer de 2011.

Vull aprofitar, també, per agrair personalment el suport que tantes institucions i persones ens han manifestat al llarg de l'any, assistint als nostres actes o interessant-se per les nostres publicacions i els nostres articles. Esperem poder mantenir aquest tipus d'interacció amb tots vosaltres durant el proper curs.

Àngel Castiñeira
Director acadèmic

Observatori dels Valors

L'Observatori dels Valors és una iniciativa de la Fundació Lluís Carulla i la Càtedra LideratgeS i Governança Democràtica d'ESADE. Té com a finalitats fer un diagnòstic de la situació present a Catalunya pel què fa als valors (quins són els valors dominants, què passa amb els valors, quina avaluació en fem...); detectar els punts crítics de desacord o controvèrsia en relació amb determinats temes i pràctiques; parar atenció als valors emergents i el seu impacte en la societat, i contribuir a fer una proposta de valors en alguns dels diversos àmbits de l'esfera catalana, com també apuntar o recomanar línies d'acció per arribar-hi. L'Observatori dels Valors publica quatre informes anuals. Tanmateix, enguany s'ha substituït la publicació d'aquests informes per la realització de l'Enquesta Europea de Valors.

Enquesta Europea de Valors

L'Enquesta Europea de Valors és una iniciativa promoguda pel Grup Europeu de Valors (European Values Study) que data de 1981, any en què es dissenyà una enquesta destinada a obtenir dades sobre els valors dels europeus al voltant de la família, de la feina, de la política, de la religió i, en definitiva, dels estils de vida. L'enquesta es fa mitjançant un qüestionari estandarditzat (tot i que admet preguntes específiques segons el territori) i permet una comparabilitat a gran escala de les societats europees i dels seus sistemes de valors. Aplega tots els països que pertanyen a la Unió Europea, a més d'altres països del continent (en la darrera enquesta, hi han participat 45 països) i, també, nacions sense estat, com és el cas de Catalunya i del País Basc. La darrera onada, iniciada el 2008 (realitzada a Catalunya el 2009), ha estat assumida per l'Observatori dels Valors de la Fundació Lluís Carulla i la Càtedra LideratgeS i Governança Democràtica d'ESADE.

Llibres

ÀNGEL CASTIÑEIRA I JAVIER ELZO (2011),
Valors tous en temps durs.
La societat catalana a l'Enquesta Europea de Valors.
Barcelona: Editorial Barcino

Quaderns de lideratge

Número 26
SOLANA, JAVIER (2010),
Pensar el Lideratge.
Liderazgo y Gobernanza en la nueva estructura de la Unión Europea,
 Barcelona: ESADE.
[VEURE PDF ➔](#)

Número 28
SERLAVÓS, Ricard (2010),
Pensar el Lideratge.
Les competències en l'exercici efectiu del lideratge,
 Barcelona: ESADE.
[VEURE PDF ➔](#)

Número 30
SEVILLA, Jordi; MARINA, José Antonio (2010)
Ética pública y valores para la gobernanza,
 Barcelona: ESADE.
[VEURE PDF ➔](#)

Número 32
VALLESPÍN, FERNANDO (2011),
Las consecuencias políticas y sociales de la crisis económica,
 Barcelona: ESADE.
[VEURE PDF ➔](#)

Número 27
MAS, Artur (2010),
Moments de Lideratge.
Liderar un projecte de país en temps de relleu i canvis,
 Barcelona: ESADE.
[VEURE PDF ➔](#)

Número 29
ZAFRA, Manuel (2010),
El Liderazgo en el ámbito público local,
 Barcelona: ESADE.
[VEURE PDF ➔](#)

Número 31
LOSADA, CARLOS (2010),
Pensar el Lideratge.
L'entorn quotidià on s'exerceix el lideratge,
 Barcelona: ESADE.
[VEURE PDF ➔](#)

Número 33
VIARIOS AUTORES (2011),
Sant Benet V. El liderazgo en tiempos de crisis.
 Barcelona: ESADE.
[VEURE PDF ➔](#)

Artículos de prensa

Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [¿Gestión o liderazgo?](#) *La Vanguardia.* 9/4/10
 Álvarez, José Luis, [Opciones del perdedor anunciado.](#) *La Vanguardia.* 9/6/10
 Losada, Carlos, [El rol social de las escuelas de negocios.](#) *Cinco días (Empleo y Directivos).* 9/11/10
 Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [Ara toca liderar.](#) *Avui.* 9/11/10
 Longo, Francisco, [Cuando la política invade el servicio público.](#) *Expansión (Madrid).* 9/23/10
 Longo, Francisco, [Almacén nuclear: el acuerdo imposible.](#) *El Periódico de Catalunya.* 9/24/10
 Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [Valors i societat.](#) *Avui.* 9/25/10
 Francisco Longo, [Muerte en la oficina.](#) *Expansión.* 10/7/10
 José Luis Álvarez, [El liderazgo de Zapatero y Rajoy.](#) *Ideal de Granada.* 10/9/10
 José Luis Álvarez, [Rajoy, ¿un presidente breve?](#) *La Vanguardia.* 11/1/10
 Francisco Longo, [Preguntas a Dilma.](#) *Expansion.* 11/4/10
 Francisco Longo, [¿Hay alguien más?.](#) *El Periódico de Catalunya.* 11/13/10
 Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [Por unos valores comunes.](#) *La Vanguardia.* 11/14/10
 Francisco Longo, [Baja efectividad.](#) *La Vanguardia.* 11/15/10
 Carlos Losada, [Más y mejor empresa.](#) *La Vanguardia.* 11/17/10
 Francisco Longo, [¿Hay alguien más?](#) *El Periódico de Extremadura.* 11/18/10
 Francisco Longo, [La productividad de los funcionarios.](#) *El País.* 11/21/10
 Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [Política y convicciones.](#) *La Vanguardia.* 12/1/10
 Marcel Planellas, [Ayudar a emprender.](#) *La Vanguardia.* 12/3/10
 Marcel Planellas, [Empresaris de moda que senten els colors.](#) *Ara.* 12/4/10
 José Luis Álvarez, [¿Qué aporta Gallardón al PP?](#) *La Vanguardia.* 12/6/10
 Francisco Longo, [Hacia una nueva meritocracia pública.](#) *La Vanguardia.* 12/12/10
 Carlos Losada, [Liderazgo transformador para la CEOE.](#) *Cinco Días.* 12/21/10
 Àngel Castiñeira, [President: lideratge!](#) *Ara.* 12/29/10
 José Luis Álvarez, [Psicología política de la autoestima.](#) *La Vanguardia.* 1/3/11
 Francisco Longo, [El tamaño cuenta, pero no es lo más importante.](#) *El Periódico de Catalunya.* 1/5/11
 Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [Fichar a los mejores.](#) *La Vanguardia.* 1/8/11
 Francisco Longo, [Gobernar no es solo gastar.](#) *El Periódico de Catalunya.* 1/10/11
 Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [Dues menes de problemes.](#) *Avui.* 1/16/11
 Àngel Castiñeira, [Mintzberg, el lideratge i la crisi.](#) *Ara.* 1/17/11
 Francisco Longo, [Hablemos de Barcelona.](#) *El Periódico de Catalunya.* 2/1/11
 José Luis Álvarez, [La educación política de Chacón.](#) *La Vanguardia.* 2/7/11
 Carlos Losada, [Contra la miopía histórica.](#) *Expansión.* 2/8/11
 Francisco Longo, [Transparencia: la asignatura pendiente.](#) *Expansión.* 2/16/11
 Àngel Castiñeira, [Per un lideratge educatiu integral.](#) *Ara.* 2/21/11
 Francisco Longo, [Bonus malo, bonus bueno.](#) *Expansión.* 2/23/11
 Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [Fer projecte.](#) *Avui.* 2/26/11
 Carlos Losada, [El recorte del gasto público.](#) *La Vanguardia.* 2/27/11
 Marcel Planellas, [Empresas sociales.](#) *El País.* 3/6/11
 José Luis Álvarez, [Rajoy y las mujeres.](#) *La Vanguardia.* 3/7/11
 Francisco Longo, [Los mejores en el Gobierno.](#) *El Periódico de Catalunya.* 3/8/11
 Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [Vivir con sentido.](#) *La Vanguardia.* 3/13/11

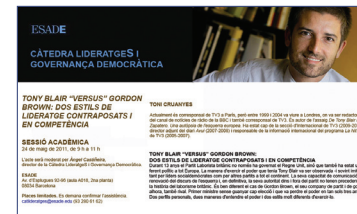
- Àngel Castiñeira, [Sistema escolar i lideratge](#). *Ara*. 3/13/11
- Ignasi Carreras, [¿Más con menos?](#) *La Vanguardia*. 3/20/11
- Carlos Losada, [Buenas bases para la Barcelona del 2020](#). *El Periódico de Catalunya*. 3/22/11
- Francisco Longo, [Propuestas a medio camino para los servicios públicos](#). *El Periódico de Catalunya*. 3/24/11
- Eugenia Bieto, [Gestores internacionales y sociedad del mañana](#). *Expansión*. 3/25/11
- Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [Lideratge: la tercera dimensió](#). *Avui*. 3/26/11
- Raimon Ribera, ["Què vol dir ser un "bon líder"?"](#). *Estris*, num 178. març-abril 2011
- José Luis Álvarez, [Después de Zapatero, el PSOE](#). *El País*. 4/2/11
- Àngel Castiñeira, [Nada es gratis](#). *La Vanguardia*. 4/3/11
- Francisco Longo, [La reforma durmiente](#). *La Vanguardia*. 4/3/11
- José Luis Álvarez, [Elogio político de Mourinho](#). *La Vanguardia*. 4/4/11
- Àngel Castiñeira, [Més autonomia escolar](#). *Ara*. 4/18/11
- Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [L'ascensor cultural](#). *Avui*. 4/23/11
- Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [Los valores de los catalanes](#). *La Vanguardia*. 5/1/11
- José Luis Álvarez, [El mérito de Esperanza Aguirre](#). *La Vanguardia*. 5/4/11
- Francisco Longo, [La causa permanente de la libertad](#). *El Periódico de Catalunya*. 5/11/11
- Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [El lideratge i la mandra](#). *Avui*. 5/21/11
- Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [Una capilla como símbolo](#). *La Vanguardia*. 5/22/11
- Josep M. Lozano & Marc Vilanova, [Una apuesta llamada sostenibilidad](#). *La Vanguardia*. 5/22/11
- Àngel Castiñeira, [Competència i compromís](#). *Ara*. 6/5/11
- José Luis Álvarez, [La clase media abandona al PSOE](#). *La Vanguardia*. 6/6/11
- Francisco Longo, [Al poder con los nuestros](#). *Expansión*. 6/8/11
- Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [La educación de líderes y gestores](#). *La Vanguardia*. 6/12/11
- Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [Volem la lluna](#). *Avui*. 6/18/11
- Àngel Castiñeira, [Domar la sort](#). *Ara*. 6/19/11
- Francisco Longo, [Ayuntamientos: el retorno a lo básico](#). *El Periódico de Catalunya*. 6/19/11
- Francisco Longo, [España: siete patologías del empleo público](#). *La Vanguardia*. 6/19/11
- Francisco Longo, [Ayuntamientos: el retorno a lo básico](#). *El Periódico de Extremadura*. 6/24/11
- José Luis Álvarez, [El liderazgo de Rubalcaba](#). *La Vanguardia*. 7/4/11
- Àngel Castiñeira, [Els deserts de CiU i PSC \(1\)](#). *Ara*. 7/8/11
- Àngel Castiñeira, [Els deserts de CiU i PSC \(i 2\)](#). *Ara*. 7/9/11
- Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [Tres modelos para aprender a liderar](#). *La Vanguardia*. 7/15/11
- Àngel Castiñeira & Josep M. Lozano, [Ni a Grècia... ni a Portugal](#). *Avui*. 7/16/11
- Francisco Longo & Angel Saz, [Humpty Dumpty y el regulador independiente](#). *El País (Negocios)*. 7/17/11
- Francisco Longo, [Otra función pública es posible](#). *El Periódico de Catalunya*. 7/23/11
- José Luis Álvarez, [¿Se parece usted a los políticos?](#) *La Vanguardia*. 8/1/11
- Marcel Planellas, [La ocasión para mejorar nuestras relaciones](#). *Cinco Días*. 8/9/11

Sessions acadèmiques

Les sessions acadèmiques de la Càtedra versen sobre diversos aspectes i àmbits del lideratge i la governança. Són actes de petit format i oberts al públic, que volen fomentar una comunitat d'aprenentatge entorn d'un nucli més o menys estable de participants. Tenen una durada de dues hores i s'acostumen a estructurar en dues parts: la conferència d'un ponent i el col·loqui posterior amb els assistents.

La direcció d'orquestra: un altre tipus de lideratge
Sessió acadèmica amb Salvador Mas
ESADE Barcelona, 15 de juny de 2011

Tony Blair versus Gordon Brown: dos estils de lideratge contraposats i en competència
Sessió acadèmica amb Toni Cruanyes
ESADE Barcelona, 24 de maig de 2011

Identidades religiosas en competencia, un problema reciente
Sessió acadèmica amb Eva Borreguero.
ESADE Madrid, 9 de febrer de 2011

Lideratge i educació: el repte dels joves que ni estudien ni treballen
Sessió acadèmica amb Xavier Bonal, Joan Coscubiela i Neus Munté.
ESADE Barcelona, 15 de novembre de 2010

Sessions acadèmiques

Llegat i vigència del pensament de Jaume Vicens Vives: les dimensions polítiques, socials i empresarials

Sessió acadèmica amb Jordi Pujol, Joan Rigol i Eduard Bonet.
ESADE Barcelona, 21 d'octubre de 2010

Jornades i congressos

Sant Benet V

Els dies 27 i 28 de setembre de 2010 va tenir lloc la V Jornada de reflexió i debat a Sant Benet de Bages. A partir del títol El lideratge en temps de crisi, la Càtedra LideratgeS i Governança Democràtica va reunir personalitats destacades de la societat civil i de la política. La jornada de Sant Benet ha intentat convertir-se, des dels seus inicis, en un espai de reflexió diferent dels que ja existeixen. La naturalesa del grup i la ubicació dels participants, al voltant d'una única taula amb igualtat de paraula, ha contribuït, sens dubte, a consolidar la trobada anual de Sant Benet com un dels fòrums de debat i reflexió més interessants, fructífers i rellevants del país.

El lideratge en temps de crisi. V Jornada de Reflexió i Debat Monestir de Sant Benet de Bages, 27 i 28 de setembre de 2010

Amb la col·laboració de:
CX CatalunyaCaixa
Fundació Caixa Manresa

Actes de presentació de llibres

Diàlegs al voltant de... *Valors tous en temps durs*.
Amb la intervenció d'Àngel Castiñeira i Lluís Sàez
Barcelona, Abacus Cooperativa, 22 de juny de 2011

Presentació del llibre *Valors tous en temps durs. La societat catalana en l'Enquesta Europea de Valors de 2009*
Amb la intervenció d'Àngel Castiñeira i Javier Elzo
ESADE Barcelona, 23 de febrer de 2011

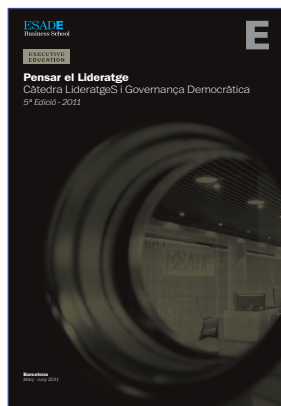
Presentació del llibre *Valors tous en temps durs a l'Associació Valors de Mataró*
Amb Àngel Castiñeira, Carles Duarte i Javier Elzo
Sala de Conferències de Caixa Laietana
Mataró, 7 de juny de 2011

Programa Pensar el Lideratge 2011 – Esade Barcelona

Pensar el Lideratge

L'any 2007, ESADE va posar en funcionament el programa Pensar el Lideratge, una plataforma d'intercanvi de visions i reflexions sobre el tema del lideratge. El programa, dissenyat per la Càtedra LideratgeS i Governança Democràtica d'ESADE, reuneix, en deu sessions, primeres figures del món polític, empresarial i de les ONG amb la finalitat d'analitzar les noves teories sobre lideratge i l'entorn en què es desenvolupen les funcions del líder.

El programa Pensar el Lideratge és una oportunitat excel·lent per sistematitzar les reflexions i les visions sobre el lideratge, com també una plataforma per intercanviar, compartir i crear els coneixements i les teories sobre aquest tema. El format acadèmic (estructura de lliçó magistral seguida de col·loqui, amb la presència i la participació d'experts), a més de la rellevància de l'equip de professors implicats en el programa, són una invitació a participar en una aventura: atrevir-se a pensar el lideratge en algunes de les seves múltiples manifestacions, i fer-ho des de l'aprofundiment i el rigor. És a dir, des del bon pensament.

Inspirant el lideratge del futur: el compromís d'ESADE
Sessió inaugural del programa *Pensar el Lideratge 2011* amb Eugènia Bieto
ESADE Barcelona, 3 de març de 2011

Lideratge i Governança de les Universitats
Sessió de cloenda del programa *Pensar el Lideratge 2011* amb Màrius Rubiralta
ESADE Barcelona, 2 de juny de 2011

Programa Pensar el Lideratge 2011 – Esade Barcelona

Oriol Segarra
El lideratge com a eina de transformació empresarial: el cas Synthon Hispania

Alfons Sauquet
Organitzar i liderar: el què, el com i el quan.

Francisco Longo
Dirigir i liderar en el sector públic

Carlos Losada
L'entorn quotidià on s'exerceix el lideratge.

Marcel Planellas
El lideratge emprenedor

Richard Boyatzis
Inspiring Effective Leadership through Emotional Intelligence, Emotional Contagion and Positive and Negative Emotional Attractors.

Ignasi Carreras
El lideratge social (ONGs i altres organitzacions de la societat civil)

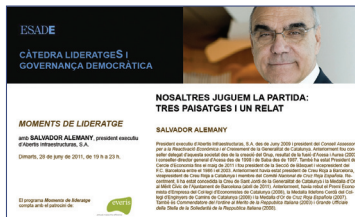

Àngel Castiñeira
El valor dels lideratges

Moments de Lideratge

El programa *Moments de Lideratge* s'adreça a alts directius d'empresa i responsables institucionals de més alt nivell. S'estructura al voltant de sessions de reflexió sobre el lideratge a partir de la narració de situacions clau viscudes per protagonistes destacats de la nostra vida col·lectiva. El programa vol afavorir la capacitat de reflexió, individual i compartida, sobre la pràctica del lideratge i els seus problemes. Aquesta reflexió es veu potenciada per l'establiment d'un vincle estable de relació, confiança i complicitat entre un grup reduït de participants amb altes responsabilitats directives, que permet un aprofundiment més gran en les problemàtiques tractades.

El programa es veu enriquit per la participació de l'equip acadèmic d'ESADE, que construeix el marc teòric i conceptual a partir del mètode d'incidents crítics, el qual contribueix a l'anàlisi de la narració d'històries (d'èxit o de fracàs) viscudes pels líders. Això s'aconsegueix demanant als entrevistats que expliquin situacions, moments o incidents rellevants que hagin viscut personalment i que els descriguin detalladament.

Nosaltres juguem la partida: tres paisatges i un relat
 Cicle *Moments de Lideratge*, amb Salvador Alemany
 ESADE Barcelona, 28 de juny de 2011

Liderar el fracàs: encara més lideratge
 Cicle *Moments de Lideratge*, amb Miquel Roca i Junyent
 ESADE Barcelona, 30 de maig de 2011

El programa Moments de Lideratge rep el patrocini de:

ESADE

Per fer consultes o sol·licitar
més informació sobre la
Càtedra LideratgeS i
Governança Democràtica,
podeu dirigir-vos a:

Pau Mas i Codina

Av. de Pedralbes, 60-62
08034 Barcelona
Tel.: + 34 932 806 162
Fax: + 34 932 048 105
a/e: catlideratges@esade.edu

abertis

Agrolimen

gasNatural
fenosa

Werfen Group

IZASA

QUADIS

ESADE
Business School

Executive Education